

Specialiųjų tyrimų tarnyba (STT) atliko Lietuvos Respublikos politinių organizacijų įstatymo projekto antikorupcinį vertinimą. Projektu siūlomas teisinis reglamentavimas, susijęs su analitinių centrų veikla, neužtikrina skaidrumo, sudaromos sąlygos neaiškios kilmės lėšų patekimui į šalies politinių partijų veiklą, analitinių centrų veikla gali sudaryti sąlygas partijoms išvengti atsakomybės.

STT antikorupciniame vertinime daugiausia pastabų skirta siekiamai įtvirtinti naujovei – analitiniams centrams. Šiuos centrus galėtų steigti politinės partijos, jie partijai teiktų analitinio, tiriamojo, šviečiamojo pobūdžio paslaugas, įskaitant ir politinei kampanijai reikalingas paslaugas.

STT korupcijos prevencijos pareigūnų vertinimu, analitinių centrų veikla galėtų sudaryti sąlygas politinėms partijoms piktnaudžiauti ir išvengti politinės kampanijos išlaidų limitų taikymo. Pavyzdžiui, už analitinio centro suteiktas politinei kampanijai reikalingas paslaugas atsiskaitant ne pagal rinkos kainas arba šias paslaugas partijai gaunant neatlygintinai. Politinės kampanijos išlaidų limitų laikymosi problema Lietuvoje yra aktuali, kai kurios politinės partijos už minėtų limitų viršijimą buvo patrauktos atsakomybėn, už šių limitų viršijimą politinei partijai gali būti neskirti valstybės biudžeto asignavimai.

Taip pat pastebėta, kad Įstatymo projekte už tam tikrus pažeidimus nenumatyta analitinių centrų atsakomybė, todėl pažeidimus padarę analitiniai centrai praktiškai liktų nenubausti.

Siekiant sumažinti piktnaudžiavimo rizikas, STT pasiūlė nustatyti draudimą, kad analitiniai centrai jokiems subjektams negalėtų teikti paramos.

Įstatymo projektu siūloma nustatyti analitinio centro galimą finansavimo šaltinį – politinių fondų, įsteigtų Europos Sąjungos ar NATO narės valstybėje, lėšas. Tačiau „politinio fondo“ apibrėžimo nei Įstatymo projekte, nei kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose nėra pateikta, todėl neaišku, koks subjektas laikytinas politiniu fondu. Taip pat STT vertinimu, šiuo finansavimo šaltiniu būtų sudarytos sąlygos neaiškios kilmės lėšų patekimui į šalies politinių partijų veiklą, taip gali būti pakenkta Lietuvos nacionalinio saugumo interesams.

Kadangi STT anksčiau atliko Vyriausiosios rinkimų komisijos veiklą, politinių partijų finansavimo ir politinės reklamos kontrolę reglamentuojančių teisės aktų antikorupcinius vertinimus, ir į kai kurias pastabas nebuvo atsižvelgta, STT dar kartą pasiūlė pakartotinai svarstyti pateiktų pastabų įgyvendinimo galimybes.

Su antikorupcinio vertinimo išvada galima susipažinti [čia](#).

